

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ సప్తదశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ సప్తదశః సర్గః ॥

రాజమార్గసుషమామవలోకయతః సుహృదాం వచాంసి శృణ్వతశ్చ
శ్రీరామస్య పితుర్భవనే ప్రవేశః

స రామో రథమాస్థాయ సంప్రహృష్టసుహృజ్జనః |
పతాకాధ్వజసంపన్నం మహార్థాగురుధూపితం || 2.17.1 ||

అపశ్యన్నగరం శ్రీమాన్ నానాజనసమన్వితం |
స గృహైరభ్రసంకాశైః పాండురైరుపశోభితం || 2.17.2 ||

రాజమార్గం యయౌ రామో మధ్యేనాగురుధూపితం |
చందనానాం చ ముఖ్యానామగురూణాం చ సంచయైః || 2.17.3 ||

ఉత్తమానాం చ గంధానాం క్షౌమకౌశాంబరస్య చ |
అవిద్ధాభిశ్చ ముక్తాభిరుత్తమైః స్ఫాటికైరపి || 2.17.4 ||

శోభమానమసంబాధం తం రాజపథముత్తమం |
సంవృతం వివిధైః పుష్పైర్భక్త్యైరుచ్ఛావచైరపి || 2.17.5 ||

దదర్శ తం రాజపథం దివి దేవపతిర్యథా |
దద్యక్షతహవిర్లాజైర్ధూపైరగురుచందనైః || 2.17.6 ||

నానామాల్యోపగందైశ్చ సదాభ్యర్చితచత్వరం |
ఆశీర్వాదాన్ బహూన్ శృణ్వన్ సుహృద్భిః సముదీరితాన్ || 2.17.7 ||

యథార్థం చాపి సంపూజ్య సర్వానేవ నరాన్ యయౌ |
పితామహైరాచరితం తథైవ ప్రపితామహైః || 2.17.8 ||

అద్యోపాదాయ తం మార్గమభిషిక్తోఽనుపాలయ |
యథా స్మ పోషితాః పిత్రా యథా సర్వైః పితామహైః |
తతః సుఖతరం సర్వే రామే వత్స్యామ రాజని || 2.17.9 ||

అలమద్య హి భుక్తేన పరమార్థైరలం చ నః |
యది పశ్యామ నిర్యాంతం రామం రాజ్యే ప్రతిష్ఠితం || 2.17.10 ||

తతో హి నః ప్రియతరం నాన్యత్ కించిద్ భవిష్యతి |
యథాభిషేకో రామస్య రాజ్యేనామితతేజసః || 2.17.11 ||

ఏతాశ్చాన్యాశ్చ సుహృదాముదాసీనః శుభాః కథాః |
ఆత్మసంపూజనీః శృణ్వన్ యయౌ రామో మహాపథం || 2.17.12 ||

న హి తస్మాన్మనః కశ్చిచ్ఛక్నుషీ వా నరోత్తమాత్ |
నరః శక్నోత్యపాక్రష్టమతిక్రాంతేఽపి రాఘవే || 2.17.13 ||

యశ్చ రామం న పశ్యేత్తు యం చ రామో న పశ్యతి |
నిందితః సర్వలోకేషు స్వాత్మాప్యేనం విగర్హతే || 2.17.14 ||

సర్వేషు స హి ధర్మాత్మా వర్ణానాం కురుతే దయాం |
చతుర్ణాం హి వయఃస్థానాం తేన తే తమనువ్రతాః || 2.17.15 ||

చతుష్పథాన్ దేవపథాంశ్చైత్యాంశ్చాయతనాని చ |
ప్రదక్షిణం పరిహారంజగామ నృపతేః సుతః || 2.17.16 ||

స రాజకులమాసాద్య మేఘసంఘాపమైః శుభైః |
ప్రాసాదశృంగైర్వివిధైః కైలాసశిఖరోపమైః || 2.17.17 ||

ఆవారయద్భిర్గగనం విమానైరివ పాండురైః |
వర్ణమానగృహైశ్చాపి రత్నజాలపరిష్కృతైః || 2.17.18 ||

తత్ పృథివ్యాం గృహవరం మహేంద్రసదనోపమం |
రాజపుత్రః పితుర్వేశ్మ ప్రవివేశ శ్రియా జ్వలన్ || 2.17.19 ||

స కక్ష్యా ధన్విభిర్గుప్తాస్తిస్తోఽతిక్రమ్య వాజిభిః |
పదాతిరపరే కక్ష్యే ద్వే జగామ నరోత్తమః || 2.17.20 ||

స సర్వాః సమతిక్రమ్య కక్ష్యా దశరథాత్మజః |
సన్నివర్త్య జనం సర్వం శుద్ధాంతఃపురమత్యగాత్ || 2.17.21 ||

తస్మిన్ ప్రవిష్టే పితురంతికం తదా
జనః స సర్వో ముదితో నృపాత్మజే |
ప్రతీక్షతే తస్య పునః స్మ నిర్గమం
యథోదయం చంద్రమసః సరిత్యతిః || 2.17.22 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే సప్తదశః సర్గః ||